

سینما ساری ۲۰۲۴ - جلد ۱ - ایدیا ۴ - کونی بایسنه‌نبی

شينجيائىنك كومىر قىشقىل گارىنىڭ شعارتىلۇرىن ھاڭ جو عاري مانگە جەتكىزۈدى تۈپىنده سىناق ھەۋى بويىنىشا ولگى كورسەتى، جەتلەدرە جوباسى جارىالاندى 3 جىلدا رايوندا كومىر قىشقىل گارىنىڭ شعارتىلۇرىن ھاڭ جو عاري مانگە جەتكىزۈدى تۈپىنده سىناق ھەۋى بويىنىشا ولگى كورسالاتىن 35 كاسىپورىن جەتلەدەلەدى

انار بولت ۱ شينجيال گازهتنىڭ ئىلىشىسى
شىھى حۇييغان ۱ - ايدىلگ ۳ - كۇنى ۇرمىجىدەن حابار-
لайдى. تايادا «شينجيالنىڭ كومىر قىشقىل گازنىڭ
شumarىلۇن ھاڭ جوغرافىي مانگە جەتكۈزۈدى توپىندە
ستاق ھتۆ بويىنشا وُلگى كورسەتۆ، جەتلەرىۋ جوبا-
سى» جاريالاندى، شينجيال 『بىر كاسپورىغا ۇبر سايانا-
سات』 بويىنشا ھنەرگىا وۇنەمدەپ، كومىر قىشقىل گازىد-
نىڭ شumarىلۇن ازايىت شەشمى بويىنشا كەڭس بەرۋ،
ۋاقت جۇمساپ، كولەمنەن جوغرافىي 35 كاسپورىنىدى
رايوندايى كومىر قىشقىل گازنىڭ شumarىلۇن ھاڭ جوغا-
رى مانگە جەتكۈزۈدى توپىندە ستاق ھتۆ بويىنشا وُلگى
كورسەتەتن كاسپورىن تىپ جەتلەرىتن بولدى.
بىرنەشكە كۇنىنىڭ الدىندا، 2023 - جىلىعى شينجيال
ھنەرگىا وۇنەمدەپ، لاس زاتتاردىڭ شumarىلۇن ازايىت
قىزمەتى علمىي جىلدىق 『ماجىلسى 14 - كەزەكتى
تومەن كومىر قىشقىل گازدى ھكۈنۈمكى - تەھنىكا
شينجيال علمىي زەرتىندۇ - تالقى 『ماجىلسى ۇرمىجى
قالاسىندا اشلىدى، قىيمىلدىڭ ناققى ورنىندا «شينجيال
كومىر قىشقىل گازنىڭ شumarىلۇن ھاڭ جوغرافىي مانگە
جەتكۈزۈدى توپىندە ستاق ھتۆ بويىنشا وُلگى كورسەتۆ،
جەتلەرىۋ جوباسى』 (تومەنندە قىسقارتىلىپ «جوبا»
دەلىنەدى) جاريالاندى.

شینجیاڭ هنرگىا وۇندىمەدۇ، لاس زاتتاردىڭ شىعا-
رىلۇن ازايىتۇ علمى زەرتتەۋ اکادەمیاسىنىڭ باستىعى،
هنرگىا وۇندىمەدۇ، لاس زاتتاردىڭ شىعارلىلۇن ازايىتۇ
بويىنسا باس مامان جوۋى بىن بىلاي دەپ تانسىتىرىدى:
«جوپا» شينجىاڭنىڭ 8^مرى كاسپ سالاسى شۇعىرى «
قۇردىلسىن جانە ”كۆمر قىشقىل گازىنىڭ شىعارلىلۇن
ھەڭ جوعراضى مانگە جەتكىزۇ، كۆمر قىشقىل گازىن بەيد-
تاراپتىندىرۇ” كەڭىستىك بایلىق باسمىدىن ارقاۋا-
تىپ، ونسەركاسپ كاسپىپ نىدارنىڭ تەخنىكالىق
جادىق جانە هنرگىا وۇندىمەدۇ، كۆمر قىشقىل گازىد-
نىڭ شىعارلىلۇن ازايىتۇ تەحنۇلۇ گىراسى جاعىندا جۇيىەلى
ۋۆزگەرسىتى جۇزەگە اسرۇۋىنا دەم بەرىپ، كۆمر
قىشقىل گازىنىڭ شىعارلىلۇن ھەڭ جوعراضى مانگە

سیمه‌من و نیمده‌سرروی بوسپ باب‌ردی.
(باسی ۱ - بهتنه)
”بُولت سو بايلعن اشودی سایكهستی بلگه‌ريله‌تتو
قمزه‌مت گرۇپیپاسن“ قۇرپ، علمی زەرتتەۋگە قارچى
ۇسنىلەمن ارتىرىپ، كەڭستىك پەن جەرەدە بقىالىق
بىرلەسپ ارەكەتتەئۇدى كۈشەپتىپ، وزنق تەھنىكالىق
قولداۋغا قول جەتكىزىپ، جەر بەتىندە سۇدى كوبىيەتىو
مەن كەڭستىكىنە سۇدى كوبىيەتىو سىندى ئېرىن - ئېرى
تولقتايتىن جاساندى جولمەن سۇدى كوبىيەتىو جاماڭا وۇلگە-
سىن قالىپتاسترۇغا تالىنىپ، جاساندى جولمەن سۇدى
كوبىيەتىو قىزمه‌تىنىڭ و نىمدەلىكىن جوغرابلاتۇغا قۇلشىندى.
باينۇلین و بىلسى اوأ رايىنا جاساندى جولمەن
نېپال كورسەتۇ كەڭسەنسىنىڭ وۇنەملىك سىتەرگە جاۋاپ-
تى و رىنباسار مەڭگەرۇشىسى لى گاك بىلاي دەدى:
جالپىلىق شارا قولداۋ ئارقىلى باينبۇلاق تاۋلى و گىرمىن-
دە اوأ رايىنا جاساندى جولمەن نېپال كورسەتۇ قىزمه‌تى-
نىڭ نېپال كورسەتۇ اوّماعى 20 مىلخ شاراشى كېلىوھەتر-
دەن استامعا ارتتى، اسپانداجى سۇ بايلعن اشۇ و نىمەد-
لىگى كورنەكتى بولدى.
باينىة لالە، اوأ 1ام ستانسىساستىڭ ياقىلاة - ولشە

شىنجياڭىك 2024. جىلىعى هلەكتۈر قۇتاي ورتا، وۇزاق مەرزىمدىك ساۋاداسىندا جاڭا ھەرگىيائىڭ وۇستاغان ساللىستىرماسى 40% تەن استى

نیڭ ئارقايىسى ۋاقت كەزەمىنەدگى قۇنىن ئىكىس ھىـ دى، سونىمەن بىرگە جاڭا ھنەرگىيامەن ھلەكتە تاراتۇچ ھەتكەشىلگى مەن شىنجىياڭنىڭ ھلەكتۈن سەرتقا جەتكىزۈ قىسىق سىزىعىنا ئىپتى دە وىداعىدai ئېلىـ سىپ، ورالاسترۇ قۇريلىمدارنىڭ ھلەكتەر قۋاتىمەن قامداۋىدۇ قامتاماسىز ھۆتنە قولداۋ كورسەندىدىـ.

جاك شين - ئوي ئوشىندىرىپ بىلاي دەدى:

بۇرۇن وۇرنا، وزاق مەرزىمدىك ساۋادادا جىل، اى
بىرلىك تىلەتنى، وسى رەتكى ساۋادادا ساعاتتىق ساۋادا-
نى نەگز ھتىشك. دايىن زات بازارى ساۋاداسى 15
مېئۇتتى ۇبر كورسەتكىش ھتەدى. قازىر شىنجىيڭىدا ولکە
شىشىدەگى ھلەكتەر قۆواتى دايىن زات بازارى جوق، بۇل
جولىعى قىسىق سىزىق ارقىلى ساۋادالاș شىنجىيڭىڭ
ھلەكتەر قۆواتىنىڭ ورتا، ئۇزاق مەرزىمدىك بازاردان
دايىن زات بازارىنا قاراي شىت جاشا قادام تاستاغاندەد.

هالمهه نسه فيسيو سرفو بوينسا فالداو جاسادي.
هو گهول اوتونوميالي وبلسي، باینعوالين هو گهول اوتو-
نوميالي وبلسي، اقسٮ ايماعى، قاشقار ايماعى، مله فازاق
اوتنونوميالي وبلسي، تارباعاتاي ايماعى، التاي ايماعى،
شحجزى قالاسى سياقتى 9 ايماقنىڭ (وبليس، قالا)
رېچىزلىكى ئىچىرىنىڭ 2500 دەن ئاستام رەت ورسىتىپ،
ساقتانۇ قىزىمەتن 20 مىختنان استام زەڭبىرەك وۇمن، 20 مىختنان استام
زىمىران وۇمن اتىپ، 40 مىڭ شارشى كيلوھەتكىر جەمر
او ماھىن بۇرشاقدان قورعاپ، جىسى 823 مىللىيون يۈۋان
بۇرشاقدان اپاتى شىعىنن ازايىتتى.
لي يۇۋانىيۇن بىلاي دەدى: قازىز رايونىمىز ئىپتى دە
وزيق علم - تەھىنيكا تاسىلدەرنەن پايدالانىپ، اوا
رايىنا جاساندى جولمەن بقىال كورسەتۈ قىزىمەتنىڭ
ونىمىدىلگىن ارتىرىۋا قۇلشىتۇدا. سونىمەن بىرگە
ۇشاق، وۇشقىش اپىارات قاتارلىلارمەن قىزمەت ونىمىدە-
لىكىن، باقلالۇ - ولشەۋ سەرپىنن ارتىرىپ، اوا رايىنا
جاساندى جولمەن بقىال كورسەتۈ قىزىمەتن اناعۇرلم
دەللىنلىكىد دە، عىلىملانىد دە.

باشى 1 - بەتتە) كۆمەردىڭ ساپالى ئۇندىرس قۇاتىنىڭ
جەدەل جارىققا شىعۇن كۇش سالا ملگەرەد-
لەتىپ، ئۇندىرسىتى ورنىقىرىۋىدى، ئۇنىمى-
دى ارتىتىرىۋىدى ئۇزدىكىسىز ملگەرەلەتىپ،
كۆمەر كاسپ سالاسىنىڭ تىيىن وزگەرتسىپ،
دارەجەسەن جوغرارلا توتىدى جەدەلدەتىپ،
مەملەتكەتىنىڭ دەنرگىيا بايلىقى حاۋاپىسىز دە-
گىن قامتا ما سىز هەت قابىلەتنىن ئۇزدىكىسىز
جوغرارلا توتى كەرەك. جوغرارى دەنگەيىدە
شوعەر لاندىرا دامىتۇدى ملگەرەلەتىپ، وسى زا-
مانىعى علم - تەھىنيكا تىرە گەن كۇشەيتىپ،
كۆمەر دەن جان - جاققى پايدالا ئۇنىمىدە-
لەگىن كۇش سالا جوغرارلا تىپ، كۆمەر دەن
كادەگە جارا توتىنى ساندارىنا قاراجى قوشۇ
قۇريلىسىن جەدەلدەتىپ، كاسپ سالاسى
تىزبە گەن كەمەلدەندىرىپ، دەنگەيىن جو-
غرارلا تىپ، كۆمەر كاسپ سالاسى تىزبە گە-
نلىك، قۇن تىزبە گەنلىك جوغرارى دەنگەيىدە
قارايى كەئىيۇن كەنگەرەلەتىپ، كۆمەر حىميا
ونەركاسىسى كاسپ سالاسىنىڭ جوغرارى
دەنگەيىدە، كوبپ نەنگىزدى، توھەن كۆمەر
قىشقىل گازىدى دامۇن جەبەپ،
شىنجىاڭنىڭ كۆمەر، كۆمەر ھەكتىر، كۆمەر
حىميا ونەركاسىپ كاسپ سالاسى شوعەرنى
قۇرۇۋىنا دەم بەرۋە كەرەك. جاسىل، توھەن
كۆمەر قىشقىل گازىدى، اينالمالى دامۇدە
ملگەرەلەتىپ، نازاردى كۆمەر قىشقىل گا-
زىنىڭ شىعارۇ بىلۇن ئەڭ جوغرارى مانگە
جەتكىزۋە، كۆمەر قىشقىل گازىن بەيتاراپ-
تائىندىرۋە نىسانا - مندەتتەرەن شوعەر لاد-
ىدىرىپ، جاسىل، توھەن كۆمەر قىشقىل
گازىدى تەھىنيكادان قامال الۋەدى مىقتى
يىگەرپ، كۆمەر دەن تازا، جوغرارى ئۇنى-
دىي پايدالا ئۇنىمىدە ئۇزدىكىسىز ملگەرەلەتىپ،
ئۇتۇينىدى كاسپىتەر مەن سالالاردىڭ جا-
سلدان ئۇغا قارايى وزگەرۋە سەرىپىن ارتتى-
رىپ، اينالمالى ھەكونومىكاني زور
كۇشېپن دامىتىپ، جاسىل، توھەن كۆمەر
قىشقىل گازىدى دامۇدىڭ جاڭا قوزغاۋىشى
قۇواتىن جەتلىرىۋە كەرەك. حاۋاپىسىز-
دىك، قورشاغان ورتانى قورعاۋ قورعا-
نس شەبىن شىنلەپ بەكەمەدەپ، "ئاردا-
يىم قام جەپ تۇراتىن" جاۋاپكەر شىلىك
سەزمىمەن ئۇندىرس حاۋاپىسىزدىگىن
وۇزدىكىسىز ويداعىدai يىگەرپ، اوپىر،
ھەكىشە اوپىر ئۇندىرس حاۋاپىسىزدىگى
شرعالاڭدارنىڭ تۈلۈننىان باشىل
ساقاتانۇ ئەنچەن ونى تەجەۋە كەرەك. كاسپو-
رىنىداردىڭ جاۋاپكەر شىلىگىن قاتاڭ تىيا-
ناقتانىدىرپ، لاستاۋىشى زاتتاردىڭ شەعا-
رىلىنىن قايىنارىنان وڭاۋىدى كۇشەيتىپ،
ئۇتۇينىدى وڭىرلەردىڭ اتموسەفەر اسلىنىڭ
لاستانۇنىان ساقاتانۇ جانه ونى وڭاۋىدان
قامال الۋ شایاقاسىنىڭ جەنگىسىنە قول
جەتكىزۋە گە دەم بەرۋە كەرەك.

باشى 1 - بەتتە) كۆمەنلىك تالاپتارىنا اناعۇرلەم ۋېلىھەسۋىنە،
شىنجىاڭنىڭ ئىس جۇزىندىك جاعدابىنا انا-
عۇرلەم ۋېلىھەسۋىنە، 14 ئۆلت بۇ قاراسىنىڭ
وي - ارمانىنا، تىلەگەنە اناعۇرلەم ۋېلىھەسۋەد-
نە مۇمكىندىك جاسايمىز .

درىكىن تۇنیاز بىلاي دەپ اتاب كور-
سەتتى: 2023 - جىل پارتىيا 20 - قۇريلتايىدە-
نىڭ رۇھىن جاپىيى دايەكتىلەندىرۋەدەكى
باستامىا جىل 14 ئارى رايونىمەزدىڭ دەن-
دىسىنەتكىيەت توتەنۋە وزگەشە ئېرى جىل .
قاتاڭ دا كۈرەلەلى جاعدابى الدىندا شى جىنپىڭ
جوڭداستى ئۇتىقى تىكەن پارتىيا ورتالىق
كۆمەتتەن ئەنچەن پارەندى باشىلىعىدا، اۆتو-
نوھىمالى رايوندىق پارتوكەننىڭ تىتىماقتاسە-
تىرىزىندا، باستاۋىندا، تۇقاتىس رايونىنىڭ
ئۇرۇلى قىزەتكەرەن تىكەن سەرپىلسەرەك
قول جەتكىزدىك. 2024 - جىل جاڭا
جۇڭگۇ قۇريلغاندىنىنىڭ 75 جىلىدىعى، "14 -
بەسجىلىدق" جوبانى انتقاز ئەدەپ ئەنچەن
ئېرى جىل. كۆپشىلىكتىك اۆتونوھىمالى رايون-
دەق ۋەكمەتتىك قىزەتكەن ئەنچەن بەكەمە-
دەپ، ۋەز قىزەتكەن ئەنچەن بەكەمەتتىك، "قىز-
ەتتى ويداعىدai سىتەۋ" سانالىلىعى
ونان ارى كۇشەيتىپ، "شەبەرلىكپەن
سەتەۋ" ونەردىن شىڭىداپ، "باتىلىدىقپەن
سەتەۋ" قوزغاۋىشى كۇشىن قاۋالاتىپ،
جۇڭگۇ ولىگىسىنەتكىيەتى كۆمەنلىك
دىڭ شىنجىاڭ امالىتىنا بەلەسەنە ئەن سالدە-
سىپ، كورىكتى شىنجىاڭ قۇرۇغا تىكەن دا
اناعۇرلەم زور ۋەسىن قوشۇن ئۇمىت
قەمنى .

قايسار ابۇكەرىم اڭگەمە ماجىلىسىنى
قاتىناست .

باشى 1 - بەتتە) دەن بىلاي دەپ بىسا دارپىتەدى: دەنگەيىدە-
دى اناعۇرلەم جوغرارلا تىپ، ئېرى تۇقاتى
جوپىارلاپ، جۇندۇڭنىڭ كۆمەر بايلىقى،
قاتىناس ورنى سىاقتى باسەدىقشارىن تولقى
ساۋاھەلەندىرىپ، بايلىقى جوغرارى ونمىدە-
نىكپەن اشپ پايدالا ئۇنىمىدە كەرەك. جۇندۇڭنىڭ كۆمەر دەن
وزىنەندە كادەگە جارا ئۇنىمىدە كەرەك
تەتتى كەرەك. جۇندۇڭنىڭ كۆمەر دەن
تابىيى گاز الۋ سىاقتى كاسپ سالالارىن
دامىتۇ باسەدىعى كورنەكتى، قۇريلىسى
علمىي ورنالا سىرەۋە، دامۇدىك ساپاپاسىن،
ونىمەلىگىن جوغرارلا توتۇ، دەنرگىامەن حاۋاپ-
سىز، ورنىقىتى قامداۋا ئاناعۇرلەم ويداعىدai
قىزەتتىپ وتهۋە كەرەك. كەلەلى نىساندار قۇ-
رىلىسى مەن جوباسىن جەدەلدەتىپ، جوغا-
رى ساپالى دامۇغا جەتە كىشىلەك هەت قولىن
ئاعۇرلەم ويداعىدai ساۋاھەلەندىرۋە كەرەك.
ما شىئىرۇي قاتىستى جاۋاپتى جولدا ستارا
قىزەتتىپ وتهۋە كەرەك، قامتا ما سىز هەت قۇ-
شەيتىپ، ھەكتىر قوا ئەن، دەنرگىامەن قام-
داۋا ئۇنىمىدە ئاما سىز هەت قۇيىھەسەن ئۇزدىك-
سىز كەمەلدەندىرىپ، بازارلا ئانغان شار-
ۋاشلىق - ساۋا دەرتاسىن كۇش سالا قا-
لىپتاسترىپ، كاسپىپنىڭ زورا يۈنەن تاماشا شارت -
كاسپ سالاسىنىڭ زورا يۈنەن تاماشا شارت -
جاعدابى ئازىرلەۋە ئاپسەردى - وۇزاق بۇ-
لا شاققى ئۆزىدە وۇستاپ، جۇندۇڭ ھەك-
نۇمۇكالق، تەھىنيكالق اشۇ رايونىنىڭ
دامۇنى باعتىتلەغان علمىي جوپانى كۇشەيدە-
نىپ، نەگىزدىك قۇريلىغىلاردى ئۇزدىكىسىز
كەمەلدەندىرىپ، ئۇندىرسىس، قۇرمسى
سايىكەستى قۇريلىغىلاردىن اقاۋىسىز داندە-
رىپ، باقشا رايونىنىڭ جوغرارى ساپالى،
بايانىدى دامۇنى پارەندى قىزەتتىپ وتهۋە،
نەرەك بولۇ كەرەك .

ما شىئىرۇي تەكسىرە - زەرتتەۋ بار-
سىندا بىلاي دەپ بىسا دارپىتەدى: نازاردى
مەمەلەتكەتىك كۆمەنلىك دامۇنى بايدىنى دامۇ-
شىنجىاڭنىڭ ستراتەكىيالق ورنىنا شوعەر لاد-
ىدىرىپ، جۇندۇڭ ھەكونومىكالق، تەھىنيكا-
نىق اشۇ رايونىنىڭ دامۇ ورنى مەن رولىن
مقناتاپ يىگەرپ، جوغرارى ساپالى دامۇ مەن
جوغرارى دەنگەبىلى حاۋاپىسىز دىكتى اناعۇر-
لەم ويداعىدai ئېرى تۇقاتىس جوپىارلاپ،
كاسپ سالاسىنىڭ جوپىامەن جەدەل كەمەل-
دەندىرىپ، كاسپ سالاسىنىڭ تىيىن وزگەر-
نىپ، دارەجەسەن جوغرارلا توتىدى جەبەپ،
كەلەلى نىساندار قۇريلىسىن ملگەرەلەتىپ،
مەمەلەتكەتىك كۆمەنلىك دامۇنى ئەنچەن تۇرەتتىن-
رىپ، كۆمەر حىميا ونەركاسىپ بازارلى-
نىڭ تو عسۇنىن جەبەۋ، ھەكشەلىكە يە
ۋەل شارۋاشلىق ونمەرەننىڭ كاسپ
سالاسىنىڭ تىزبە گەن وۇزارتى، ماقتا كاسپ
سالاسىن دامىتۇ، علم - تەھىنيكادا جاڭالق
شۇ وەرەشە ئەنلىك كۇشىن قاۋالاتۇ، جوغرارى
ساپالى وقىتۇشلار قوسىن قۇرۇ، زاڭىمەن
اسىقاراتلا ئۇنىمىت قۇريلىسى سىاقتى جاق-
كارداپ بىكىر - وۇسنىستارىن ورتعاعا قويدى .

كۆپشىلىكتىك بىكىر - وۇسنىستارىن
دەن قويا تىڭىدا ئاننان كەيىن ھەركىن تۇنیاز
بىلاي دەدى: كۆپشىلىك وەكمەت قىزەتكەن
وۇشىن قىرۋا ئاتىمىدى، ورەلى، حالق
تۇرۇمىسىمەن جاناسقان پىكىر - وۇسنىس
بەرپ، كۇشتى جاۋاپكەر شىلىك ارقالا ئاتىنى-
دەقتارىن تولقى ئەنچەن بەكەمەتتىك،
ئۇقۇرەنلىك جۇرەك ئۇنىنىڭ ئەنچەن ئەنچەن
ئېرىز "حالق وەكمەتى حالق ئۇشىن
قىزەتكەن دەمەن دەمەن ئەنچەن ئەنچەن
ۋەزەك ھەتكەن دەمەن دەمەن ئەنچەن ئەنچەن
ياق تابانىدى بولپ، كۆپشىلىكتىك بىكىر -
وۇسنىستارىن دەن قويا اقىلداسىپ، تولقى
قابىلداپ، وەكمەت قىزەتكەن بىا ئاندا ئامانلىك
پارەتىا ورتالىق كۆمەتتەنىڭ رۇھىنا اناعۇر-
لەم ھەبلەسەنە، اۋەنەن مەللى، اۋەنەن دەنە، با-